

Mindennapi Európa: európai uniós információs források és a kommunikáció

Létezik-e „mindennapi Európa”?

Az EU-kommunikációval kapcsolatban egyre gyakrabban merül fel a kérdés: létezik-e *mindennapi Európa*? Érzékeljük-e egyáltalán, hogy tagjai vagyunk az EU-nak, s ha igen, miben nyilvánul ez meg? Hogyan, milyen eszközökkel lehet az ebből fakadó információkat minél több emberhez eljuttatni?

Mit érzünk Európából a hétköznapiakban?

Érdekl-e vajon az embereket, hogy mennyibe kerül egy pár cipő, hogy mennyi lesz a telefonszámlájuk, hogy visszakaphatják-e a jegyük árát, ha késett a repülőgépük? Fontos-e számukra, hogy mennyire biztonságosak a termékek, amelyeket megvásárolnak, hogy milyen minőségű a csapból folyó víz, vagy hogy milyen támogatásokat kapnak a mezőgazdaságra vagy éppen a csatornaépítésre? Kit ne érdekelné, hogy a vállalkozása hogyan terjeszkedhet külföldön, vagy hogy gyermeke tanulhat-e nyelvet egy másik tagországban? Sorolhatnánk még a fogyasztóvédelem, a versenypolitika, a szolgáltatások, a munkavállalással kapcsolatos kérdések garmadáját, amiben az EU-tagság megváltoztatta, néhol könnyebbé, néhol biztonságosabbá tette életünket.

Miért fontos a kommunikáció?

Az előbbiekből jól látható, milyen fontos, hogy mi, európaiak, tisztában legyünk az EU-tagsággal járó lehetőségeinkkel, jogainkkal és kötelezettségeinkkel. A vállalkozások versenyképessége az óriási európai piacon, a mezőgazdaság fejlődése, életminőségünk javulása, környezetünk megóvása, fogyasztói jogaink érvényesítése, a fiatalok érvényesülése fontos az ország számára, s ezért lényeges az is, hogy az Európai Unió nyújtotta lehetőségeket ismerjük, és ki tudjuk használni.

Jó példa a kommunikáció fontosságára az Európai Alkotmány is, amely egyszerűbbé és átláthatóbbá tenné az európai döntéshozatalt, s olyan reformokat vezetne be, amelyek a megnövekedett számú tagállammal is könnyebbé tennék az unió működését. Az alkotmány, miután a francia és a holland lakosság elutasította, nem léphet még életbe: a jelenlegi ún. reflexiós időszaknak hívják. A visszautasítás okaként a tájékoztatlanságot, de főleg polgárai bizalmának hiányát vetik az EU szemére.

Hazánkban az EU-val kapcsolatos kommunikációs program kidolgozása és végrehajtása a *Miniszterelnöki Hivatal EU Kommunikációs Főosztályának* feladata, amely a fenti célok eléréséhez számos programot és eszközt használ.

Milyen szerephez juthatnak a könyvtárak a kommunikációban?

A könyvtárak kiemelt szerepet kapnak a kommunikációs folyamatban, számos programban részt vesznek, véleményformáló és közösségi szerepük megkerülhetetlen a hatékonyság elérésében. Az EU tagországainak stratégiai tapasztalatait figyelembe véve elmondhatjuk: az egyes országokban kimutatható, hogy az Európai Unióval kapcsolatos közvélekedés befolyásolásában a könyvtárak mindig is kimagasló szerepet játszottak. Ráadásul Magyarországon az utóbbi években folyamatosan nőtt a közkönyvtárak látogatottsága.

2001 elején a kormányzat uniós közvélemény-felkészítési stratégiájának keretében indult el a *Közkönyvtári Program*. A már kiépült, jól működő, az egész ország területét lefedő hálózat könyvtáraiban elszórva megtalálhatók voltak ugyan az EU-val foglalkozó dokumentumok, ám decentralizáltan. Uniós elvárás ugyanakkor, hogy az információáramlás úgy történjen, hogy az érdeklődőt érje el az információ, s ne fordítva. Az új program fő célkitűzése az volt, hogy EU-s információs sarkok

jöjjenek létre a könyvtárakban a MEH állománygyarapításhoz szükséges anyagi támogatásával. A könyvtáraknak további segítségként ingyenes kiadványokat is garantál a Miniszterelnöki Hivatal és az Európai Bizottság, s az előbbi segít a könyvtárakban dolgozók szakmai továbbképzésében, valamint konferenciák szervezésében is.

Jelenleg 167 könyvtár vesz részt a *Közkönyvtári Programban*.

A könyvtárak bekapcsolódására az uniós kommunikációba két fő csatorna kínálkozik. A Közkönyvtári Program folytatódik; ebbe az évente kiírt pályázat keretein belül lehet bekapcsolódni. Lehetőség van ugyanakkor az ún. *EUvonal* forrádrót könyvtárakba telepítésére is. Ezen a szolgáltatáson keresztül az EUvonal – EU tájékoztató szolgálat szakértőit egy gombnyomással elérhetik az érdeklődő állampolgárok.

EUvonal – EU tájékoztató szolgálat

A könyvtárak mellett a magyarországi EU-kommunikációs eszközök között első helyen az EUvonal – EU tájékoztató szolgálatot kell megemlíteni. Az ingyenesen hívható (06-80-38-2004) szolgálatnál bárki bármilyen kérdést feltehet az Európai Unióval és tagországaival kapcsolatban. Az EUvonal 2003 óta működik, eddig 240 ezer telefonon érkezett kérdésre válaszolt. A kérdések az EUvonal honlapjáról az ún. online ügyfélszolgálaton keresztül is feltehetők. Az EUvonal átfogó és gyakorlati információkat nyújtó honlapját pedig több mint 3,8 millióan látogatták meg (www.euvonal.hu).

Az EUvonal nemrégiben megújult honlapján számos interaktív elem segíti az Európa jövőjéről szóló vitába való bekapcsolódást (fórum, élő beszélgetés szakértőkkel, hírek kommentálása, játékok, képeslapok, interaktív térkép, regisztrációsadókalkulátor stb.). A honlap új eleme a *Kulcs az Európai Unióhoz* című kiadvány elektronikus változatának megjelentetése is, amely az összes magyar és EU-s információforrást kereshető formában tartalmazza (<http://www.euvonal.hu/kulcs>).

Egyéb uniós információs források

Europe Direct információs pontok

- az Európai Bizottság támogatásával, a Miniszterelnöki Hivatal EU Kommunikációs Főosztálya közvetítésével, a megyeszékhelyeken működő információs irodák;

- rendezvények, konferenciák szervezése;
 - uniós témájú kiadványok terjesztése;
 - pályázatfigyelés, segítségnyújtás a pályázni kívánó szervezeteknek;
 - internet-hozzáférés az uniós információkhoz.
- (A címek elérhetők az EUvonal honlapjáról: www.euvonal.hu/europedirect)

Közkönyvtári Hálózat – EUvonal forrádrót

- tagja 167 vidéki városi és községi közkönyvtár;
 - működésüket a Miniszterelnöki Hivatal támogatja;
 - különgyűjteményként kezelt uniós témájú dokumentumok;
 - lakossági fórumok, tájékoztató előadások szervezése;
 - kapcsolattartás az Europe Direct irodákkal;
 - internet-hozzáférés az uniós információkhoz;
 - EUvonal forrádrót.
- (A címek elérhetők az EUvonal honlapjáról: www.euvonal.hu/konyvtar)

Európai Dokumentációs Központok

- országszerte 11 egyetemen és főiskolán található központok;
- EU-s tájékoztatás és kiadványok: az Európai Unió intézményrendszeréről, az intézmények információs forrásairól; a jogszabályalkotás folyamán született hivatalos dokumentumokról; információ az egyes közösségi politikákról;
- bibliográfiák, általános segédletek, statisztikai kiadványok;
- általános tájékozódást szolgáló adatbázisok.

Pályázati Információs Központ

- tájékoztatás az EU által társfinanszírozott, és a hazai központi költségvetési szervek által kiírt támogatási konstrukciókról;
- gyakorlati segítségnyújtás a pályázatok beadásához;
- információ a jövőben megjelenő pályázati lehetőségekről.

(Tel.: 06-40-200-494; internet: www.pik.gov.hu; e-mail: pik@meh.hu)

Tempus Közalapítvány

- programkoordináció az oktatás, képzés és humán erőforrás-fejlesztés területén;
- pályázatok;
- rendezvények;
- képzések.

(Cím: 1134 Budapest, Váci út 37.; tel.: 237-1320; internet: www.tka.hu; e-mail: info@tpf.hu)

Kultúrpon t Iroda

Az EU kulturális pályázatainak koordinátora (Kultúra 2000).

(Cím: 1075 Budapest, Kazinczy u. 24–26.;
tel.: 413-7565; internet: www.kulturpont.hu;
e-mail: info@kulturpont.hu)

Európa Ház

Az EU és a civilek kapcsolatával foglalkozó iroda.
(Tel.: 356-8440; internet: www.europeanhouse.hu)

Mobilitás

Az EU ifjúsági programjának koordinálása
(YOUTH program).

(E-mail: eariszi@mobilitas.hu;
internet: www.mobilitas.hu)

Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselete

(Cím: 1052 Budapest, Deák Ferenc u. 15.;
tel.: 411-3540; internet: www.eu.hu)

Európai Parlament Tájékoztatási Irodája

(Cím: 1052 Budapest, Deák Ferenc u. 15;
e-mail: epbudapest@europarl.eu.int;
internet: www.euparl.hu)

Kátai-Nagy Krisztina

(EUvonal – EU tájékoztató szolgálat)